

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Київський інститут водного транспорту імені гетьмана

Петра Конашевича-Сагайдачного

Факультет «Судноводіння»

Кафедра «Мовних дисциплін»

Затверджую

Завідувач кафедри Мовних дисциплін

О.М. Тирон

Протокол № 1 від 01.09 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кандидат історичних наук, доцент ГУРІНЧУК Світлана Василівна
E-mail	shurinchuk@gmail.com
Навчальна дисципліна	Переклад науково-технічної літератури
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології (на залізничному транспорті)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	27«Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (за видами)»
Спеціалізація	275.02 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін загальної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Мета навчальної дисципліни є активізація професійно-зорієнтованої комунікативної діяльності студентів, у їхній підготовці до самостійної роботи з англійською науково-технічною літературою та у набутті студентами досвіду

	застосування англійської мови для своїх професійно-прагматичних цілей.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК5. Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК11. Здатність працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. «From the history of railway transport»

Тема 1 Загальні питання теорії перекладу

Історія та основні поняття теорії та техніки перекладу. Характеристика та особливості науково-технічної літератури.

Література: 1, 2, 6, 7, 10, 16, 17, 24

Ключові слова: поняття перекладу, техніка перекладу, інформативність, загальна термінологія.

Тема 2 Лексико-семантичні та граматико-структурні особливості англомовної науково-технічної літератури

Терміни та способи їх перекладу. Термін як основа науково-технічного тексту. Типи термінів-словосполучень. Основні суфікси та префікси, що використовуються при утворенні термінів. Повторення та тренування академічних навичок з формування та активізації граматичної компетенції. Артикль.

Література: 1, 2, 5, 6, 7, 17

Ключові слова: терміни, науково-технічний текст, насиченість термінами, нейтральність стилю, граматична компетенція.

Тема 3 Будова слова. Порядок слів у реченні. Прийменник. Сполучник. Дієслово. Способи дієслова. Практикум з перекладу англомовної науково-технічної літератури фахового спрямування. From the history of railway transport. Early railroad development.

Література: 1, 2, 4, 7, 8

Ключові слова: поняття перекладу, техніка перекладу, інформативність, загальна термінологія.

Змістовий модуль 2. «Railroads in the modern world»

Тема 4 Загальні питання теорії перекладу: Основні види і форми перекладу. Правила повного письмового перекладу. Загальні вимоги до адекватного перекладу та його оформлення. Модальні дієслова і їхні еквіваленти.

Література: 1,2,3, 4, 6, 7, 14, 21

Ключові слова: види перекладу, письмовий переклад, адекватний переклад, загальна термінологія, залізнична термінологія.

Тема 5 Лексико-семантичні та граматико-структурні особливості англомовної науково-технічної літератури: Скорочення у науково-технічних текстах. Переклад вільних і стійких словосполучень. Способи вираження підмета і присудка в англійській мові.

Література: 1,2,3, 4, 6, 7, 18, 29.

Ключові слова: англомовна література, науково-технічна література, скорочення, підмет, присудок, перекладацькі трансформації.

Тема 6 Способи вираження додатка, означення і обставини в англійській мові. Способи вираження додатка, означення і обставини в англійській мові. Практикум з перекладу англомовної науково-технічної літератури фахового спрямування: Railroads in the modern world. Transport as a branch of economy.

Література: 1,2,3, 4, 5, 6, 7, 28.

Ключові слова: граматична структура, члени речення, способи вираження, труднощі перекладу

Змістовий модуль 3. «Track and track facilities. Railway Civil Engineering»

Тема 7 Загальні питання теорії перекладу: Реферативний переклад. Анотаційний переклад. Граматичні конструкції в англійській мові, що не мають українських еквівалентів.

Література: 1,2, 4, 6, 7, 12, 18, 29.

Ключові слова: переклад-анотація, структурно-стилістичні особливості, дієприкметник, способи перекладу, дієприкметникові звороти.

Тема 8 Лексико-семантичні та граматико-структурні особливості англомовної науково-технічної літератури: Переклад інтернаціональних і псевдо-інтернаціональних слів; переклад неологізмів та без еквівалентної лексики.

Література: 1,2,3, 4, 6, 7, 18, 22, 35.

Ключові слова: Лексико-семантичні особливості, лексична спільність, власне інтернаціоналізми, псевдо-інтернаціоналізми, мова оригіналу, мова перекладу.

Тема 9 Практикум з перекладу англомовної науково-технічної літератури фахового спрямування: Track and track facilities. Railway Civil Engineering.

Література: 1,11, 17, 21, 24, 26.

Ключові слова: залізнична колія, будівництво, верхня будова колії, - ширина колії, магістраль, рейкові пліті, бетонні шпали, швидкість руху

Змістовий модуль 4. «Railway operation providing»

Тема 10 Загальні питання теорії перекладу: Консультативний переклад. Переклад типу «експрес-інформація».

Література: 1,2,3, 6, 7, 8.

Ключові слова: теорія перекладу, техніка перекладу, загальноживані слова, анотування, реферування, вибіркового перекладу

Тема 11. Лексико-семантичні та граматико-структурні особливості англомовної науково-технічної літератури: Полісемія слів.

Література: 1,2,4, 6, 7, 8.

Ключові слова: термінологія, багатозначності термінологічних одиниць, специфіка та способи перекладу, перекладацькі трансформації

Тема 12. Практикум з перекладу англомовної науково-технічної літератури фахового спрямування. Railway operation providing.

Література: 1,2,3, 6, 11, 12, 17, 34, 36.

Ключові слова: управління рухом, експлуатаційна робота, безпека руху, графік руху, технічні засоби, аварійна ситуація, приміські перевезення

Індивідуальні завдання

I. Опрацювання додаткової літератури літератури за темами:

1. Лексико-семантичні та граматико-структурні особливості англомовної науково-технічної літератури: Терміни та способи їх перекладу. Термін як основа науково-технічного тексту. Типи термінів-словосполучень. Основні суфікси та префікси, що використовуються при утворенні термінів.
2. Основні види і форми перекладу. Правила повного письмового перекладу. Загальні вимоги до адекватного перекладу та його оформлення.
3. Скорочення у науково-технічних текстах. Переклад вільних і стійких словосполучень.
4. Реферативний переклад. Анотаційний переклад.
5. Переклад інтернаціональних і псевдо-інтернаціональних слів; переклад неологізмів та без еквівалентної лексики.
6. Консультативний переклад. Переклад типу «експрес-інформація».
7. Полісемія слів.
8. Заголовок та його переклад. Переклад реклами, патенту.
9. Передача власних імен і назв при перекладі. Еліпсис.
10. Асиндетон.
11. Повтор.
12. Синтаксична тавтологія.
13. Полісиндетон.
14. Емфатичні конструкції.
15. Інверсія.
16. Метонімія.
17. Метафора.

18. Аллегорія.

II. Пошук інформації за темою, погодженою з викладачем, та її презентація англійською мовою перед групою

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання	<p>RH1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.</p> <p>RH2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.</p> <p>RH3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.</p> <p>RH4. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.</p> <p>RH5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій.</p> <p>RH8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.</p>
---------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 80 балів Підсумковий контроль – (залік) - 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (залік).	
Підсумкові бали навчальної дисципліни	= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - практичний курс освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - практичний курс освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено

			числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		С	«Добре» - практичний курс освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» - практичний курс освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		Е	«Достатньо» - практичний курс освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» практичний курс освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» практичний курс не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ісаєнко С.А., Гурінчук С.В. Переклад науково-технічної літератури: навчальний посібник-практикум. – К.: ДУІТ, 2018. – 219 с.
2. Ганиш Е.Г. Збірник текстів для професійно орієнтованого читання для студентів технічних спеціальностей денної форми навчання. – К.: КУЕТТ, 2000. – 52 с.

3. Гурінчук С. В. (навчально-методичне видання з навчальної дисципліни «Переклад науково-технічної літератури». Контрольна робота № 1. Методичні рекомендації щодо виконання контрольної роботи. Для студентів Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти безвідривної форми навчання (повний та скорочений курс) спеціальностей 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті), 273 Залізничний транспорт, 151 Автоматизація та приладобудування, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» С.В. Гурінчук. – ДУІТ, КІЗТ, 2020. – 73с.

4. Гурінчук С. В. (навчально-методичне видання з навчальної дисципліни «Переклад науково-технічної літератури». Контрольна робота № 2. Методичні рекомендації щодо виконання контрольної роботи. Для студентів Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти безвідривної форми навчання (повний та скорочений курс) спеціальностей 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті), 273 Залізничний транспорт, 151 Автоматизація та приладобудування, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» С.В. Гурінчук. – ДУІТ, КІЗТ, 2020. – 82с.

5. Гурінчук С.В. Переклад науково-технічної літератури. Контрольна робота № 3 і № 4. Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт і самостійного опрацювання матеріалу. Для студентів освітнього рівня «Бакалавр» напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (залізничний транспорт)» заочної форми навчання С. В. Гурінчук. – Київ, ДЕТУТ, 2015 р. – 117 с.

Базова

6. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. – К.: Інкос, 2009. – 320 с.

7. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця, Нова книга, 2004. – 576 с.

8. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В'ячеслав Карабан. – Вінниця, Нова книга, 2002. – 564 с.

9. Гладуш Н.Ф. Прагматика перекладу, навч.посібник. – К.: Вид.центр КНЛУ, 2007. – 104 с.

10. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, 1986. – 154 с.

11. Ісаєнко С. А., Гурінчук С. В. Навчальний посібник-практикум з дисципліни «Переклад науково-технічної літератури» (перший рік вивчення дисципліни) для студентів ОС «Бакалавр» усіх форм навчання напряму підготовки 275.02 «Транспортні технології (залізничний транспорт)» С. А. Ісаєнко, С. В. Гурінчук. – Київ, ДЕТУТ, 2017 р. – 197 с.

Допоміжна література

12. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. – Київ-Кременчук, 1999 . – 120 с.

13. Gentzler E. Contemporary Translation Theories. – London and New York. Routledge, 1993.

14. Hoey Michael. Patterns of Lexis in Text. – Oxford: Ox.University Press, 1991.

15. Nida E. Componental Analysis of Meaning. – The Hague – Paris: Moton, 1975.

Словники

16. Англо-український словник. Склав М.І.Балла. Т.т.1,2. – Київ: Вид-во "Освіта". 1996.

17. Англо-український фразеологічний словник. Склав К.Т.Баранцев. Київ: Вид-во "Радянська школа", 1969.

18. M.Benson, E.Benson, R.Ilson The BBI Combinatory Dictionary of English. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia. Изд-во "Русский язык", Москва. 1990.